

Curaçao

RvA wil 'reëler beeld' van regering

Van een onzer verslaggevers

WILLEMSTAD - De Raad van Advies wil van de regering een 'reëler beeld van de financieringsruimte' als niet tegen de zeer lage Nederlandse rente wordt geleend, maar tegen de veel hogere rente onder 'normale omstandigheden'.

Dit schrijft de RvA naar aanleiding van de aanbidding van de ontwerpbegroting 2015 aan de Staten. De Raad wil de aandacht van de Curaçaose regering voor het langetermijnrisico van de schuldenlast, waarmee het kabinet Asjes naar het oordeel van de RvA onvoldoende rekening houdt in de Landsbegroting voor volgend jaar.

De Nota van Financiën laat een jaarlijkse financieringsbehoefte zien die binnen de huidige normen van het financieel toezicht past. Deze positie is gunstig. In die Nota staat ook dat de in Rijkswet financieel toezicht is vastgelegd dat Nederland inschrijft op emissie van overheidsobligatieleningen ter dekking van de financieringsbehoefte, wat tot gevolg heeft dat het financieringsrisico nihil is. Ook kan er bij Nederland tegen gunstige voorwaarden worden geleend.

Maar het voornemen bestaat de Rijkswet financieel toezicht overbodig te maken. Als dit het geval is, is de RvA van mening dat voor het lenen dan zeer waarschijnlijk hogere (markt) rentetarieven zullen gelden.

Omdat de lopende leningen in 2020 - over iets meer dan vijf jaar - beginnen te vervallen en geherfinancierd zullen moeten worden, vraagt de Raad zich af in hoeverre dan nog steeds wordt voldaan aan de nu geldende financiële normen. Concreet: hoeveel zullen dan de rentelasten (in 2015 circa 70 miljoen gulden) zijn en de financieringsruimte.

De regering met José Jardim als minister van Financiën verwijst naar de jongste conclusies van het Internationaal Monetair Fonds (IMF). In haar 'Public Debt Sustainability Analysis' wordt door het IMF geconcludeerd dat na een significante groei in 2014 de schuldquote zich zal stabiliseren en zelfs verminderen.

„Wat betreft het risico in verband met eventueel minder gunstige leningsvoorwaarden vanaf 2020 meldt de regering dat haar beleid gericht is op het ontlasten van de Gewone Dienst (lopende en operationele uitga-

ven) zodat die een gedeelte van de kapitaaluitgaven (investeringen) financiert om onnodige schuldaanwas te voorkomen.”

Het ontlasten van de Gewone Dienst drukt, in een dergelijk scenario, de rentelasten en biedt ook ruimte om eventueel hogere renteverplichtingen op te vangen, zo redeneert de regering.

Toch meent de Raad van Advies dat het kabinet er goed aan doet een meerjarige raming te maken wat betreft schuld en rentelasten 'indien het Land na 2018 tegen nieuwe voorwaarden zou moeten gaan lenen'. „De regering kan in de begroting niet uitvoerig ingaan op hypothetische situaties”, staat in de Memorie van Toelichting op de ontwerpbegroting 2015.

Wel merkt het kabinet Asjes op dat het de verwachting is - zeker zo lang internationaal de vraagzijde van de economieën zwak blijft, de rente de komende jaren laag zal blijven. In elk geval ziet de regering 'geen aanleiding' de begroting aan te passen.

Feit is dat de 'Nederlandse rente' zo'n 2 procent bedraagt en de 'normale marktrente' op Curaçao met 6 tot 7 procent beduidend hoger ligt. Daarom adviseert de Raad 'een reëler beeld van de financieringsruimte' te schetsen.

Het valt de RvA verder op dat de schuldquote (de bruto schuldpositie als percentage van het bruto binnenlands product) stijgt van ongeveer 31 procent eind 2014 naar 46 procent in 2018. Hoewel deze schuldquote 'nog acceptabel is', aldus de Raad, is die geconstateerde snelle stijging in combinatie met de eerdere opmerkingen 'zeer bedenkelijk'.

Maar ook hier heeft de regering met daarin Jardim als minister van Financiën antwoord op: de relatief snelle stijging van de schuldquote wordt grotendeels verklaard door de bouw van het nieuwe ziekenhuis (circa 7 procentpunten) en de sociale inhaalslag. „Uit de begroting kan worden afgeleid dat op termijn de financieringsbehoefte afneemt en dat de schuldquote de daling inzet om terug te convergeren naar circa 30 procent.”

Minister Earl Alborda deed gisteren het project 'Klein Budget' uit de doeken in de aula van Selikor.

FOTO JEU OLIMPIO

'Klein Budget' moet economie stimuleren

Van een onzer verslaggevers

WILLEMSTAD - Minister Earl Alborda van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning heeft gisteren het project 'Klein Budget' geïntroduceerd. Met het project, waarbij twintig verschillende aannemers opdracht hebben gekregen om de infrastructuur op te knappen, wil de PNP-

minister de lokale economie stimuleren.

De minister heeft het eiland verdeelt in twintig gebieden. Voor elk gebied is er een kleine aannemer geselecteerd, die op zijn beurt weer lokale werknemers zal inhuren. Zij moeten onder andere vangrails, bushaltes en verkeersborden plaatsen

en herstellen. Met het toewijzen van deze twintig 'kleine' opdrachten wil de minister garanderen dat het werk snel en effectief gedaan wordt, en dat er een stimulans komt voor de economie van Curaçao. Het project zal voortduren tot januari volgend jaar. Tijdens de werkzaamheden kunnen straten worden afgezet.

Rozier liep boos weg

Van een onzer verslaggevers

WILLEMSTAD - Voormalig fractieleider van MFK, Dean Rozier, is tijdens de laatste zitting van 28 augustus in de zaak tegen voormalige partijgenoten boos weggegaan. Desgevraagd zei hij dat hij daarmee wilde voorkomen dat hij de rechtbank onheus zou bejegenen. Advocaat Chester Peterson van de tegenpartij werd volgens Rozier 'met gouden handschoenen' bejegend. Daardoor voelt hij zich niet serieus genomen en vreest hij dat zijn belangen in het gedrang komen. Het ging om een zogenoemde enquêtezitting, waarin de MFK-leden die Rozier beschuldigen van omkoping, Gilmer 'Pik' Pisas, Monique Koeyers-Felida en Rudney Garmes, met getuigen moesten komen. „Ik was geïrriteerd door de sfeer. Ik verloor bijna mijn zelfbeheersing en daarom besloot ik de rechtbank te verlaten.” Vooraf was door Peterson niet aangegeven wie er zou komen getuigen. Dat bleek Koeyers-Felida te zijn, maar zelfs de rechter was daar niet van op de hoogte gesteld.

Daardoor was het onmogelijk om vragen voor te bereiden. Rozier vindt dat zijn advocaat Rob Rijnberg daartegen onvoldoende heeft geprotesteerd. Zijn uitleg was dat hij als advocaat respect moet tonen tegenover de rechtbank. Rozier reageert nu pas, omdat hij net is teruggekeerd uit het buitenland. Achteraf vraagt hij zich af of hij een wrakingsverzoek had moeten instellen. „Maar ik denk dat ik de juiste beslissing heb genomen.” Hij denkt ook niet dat de rechter vooringenomen was. Rozier heeft er wel het gevoel aan overhouden dat de MFK door de intimiderende handelwijze van Peterson het beoogde effect bij de rechtbank heeft bereikt. Hij roept het Gemeenschappelijk Hof op de dreiging vanuit de hoek van MFK op de gemeenschap van Curaçao te onderkennen. Want alle burgers hebben gelijke rechten. „Gelijke monniken gelijke kappen. MFK-leden mogen niet anders worden behandeld dan niet aan MFK gelijde burgers.” Morgen is de volgende zitting in deze zaak.

Kamervragen gesteld over energiebeleid

Van een onzer verslaggevers

DEN HAAG - De PvdA en VVD hebben Kamervragen gesteld aan minister Ronald Plasterk van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en minister Henk Kamp van Economische Zaken over duurzame energie in Caribisch Nederland. Aanleiding voor de vragen zijn berichten over uitstel van de ontwikkeling van geothermische energie op Saba. Minister Kamp geeft de voorkeur aan wind- en zonne-energie, omdat die op kortere termijn ontwikkeld kunnen worden. Het energiebedrijf van Saba kan dan snel het gebruik van dure dieselolie terugdringen.

Kamerleden Roelof van Laar (PvdA) en André Bosman (VVD) vragen Plasterk en Kamp of zij actie willen ondernemen om duurzame energie in het Caribisch gebied te stimuleren. Dit kan volgens de vragenstellers leiden tot lagere energieprijzen, meer welvaart en een duurzame economie.

Van Kamp willen de Kamerleden weten of hij met Saba en omliggende eilanden heeft overlegd over zijn beslissing om af te zien van geothermie. Zij doen de suggestie om samen met in ieder geval Sint Eustatius en Sint Maarten de haalbaarheid van geothermie op Saba te onderzoeken.

Advertentie

Restaurant Seasons
Now open at Acoya Resort

3 course menu of **Naf 49.50** inclusive
Open 7 days a week for breakfast, lunch and dinner
as requested air conditioned (limited) seating

Reserveren aanbevolen! Cel: **5669732**